

اعمال حق حبس در تعهدات و اسناد حقوق بین الملل

سید محمد حسینی^۱، ملیکا شاهرودی^۲

^۱ استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

^۲ کارشناسی ارشد حقوق تجارت بیت الملل دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین - پیشوا

چکیده

حق حبس از بنیان‌های حقوقی و از شیوه‌های ضمانت انجام تعهدات قراردادی محسوب می‌گردد. در واقع این حق را ناشی از تقابل عوضین و معاوضی بودن قراردادهای معوض دانسته‌اند که موجب می‌گردد تا مادامی که یک طرف اقدام به اجرای تعهد قراردادی ننموده طرف مقابل از اجرای قرارداد خودداری نماید. با مقایسه موضوع این مقاله در اسناد حقوق بین الملل از جمله اصول حقوق قرارداد اروپایی و اصول قراردادهای تجاری بین المللی موسسه یونیدرویت و نیز کنوانسیون بیع بین المللی کالا مصوب ۱۹۸۰ درمی یابیم ضمن اینکه این حق در حقوق داخلی و در اسناد بین المللی به رسمیت شناخته شده است ولیکن قلمرو حق حبس در هر یک متفاوت است. در حقوق ایران، حق حبس در مورد تعهدات اصلی اجرامی گردد اما در کنوانسیون به هزینه‌ها و تعهدات فرعی نیز اشاره شده و این حق را برای آن‌ها به رسمیت شناخته است که این موارد، در حقوق ما قابل اعمال نیستند. حال آنکه مواد قانونی مربوط به حق حبس در قوانین ایران بدون تغییر مانده و پاسخگوی نیازهای جامعه مخصوصاً در سطح جهانی نمی‌باشد و این امر مانعی بر سر راه توسعه کشور تلقی می‌گردد. در نهایت، بررسی اسناد تجاری بین المللی در خصوص حق حبس و مصادیق ایجاد علل آن، منظری نو پیش روی ما می‌گذارد که قانون گذار داخلی نیز می‌تواند در بیع داخلی با وضع قوانین مناسب از این راه حل‌ها بهره مند گردد.

واژه‌های کلیدی: حق حبس، تعهدات قراردادی، معاوضه، اسناد حقوق بین الملل.

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۱، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۲۳۲-۲۳۱